

(The National Interest, May 11, 2011)

Без обзира која страна да победи у Либији, земља ће постати жртва осионог, мржњом мотивисаног насиља. Подржати мање од два зла и даље значи бити на страни зла

Идеја да је интервенција у Либији била неопходна да би се избегло геноцидно крвопролиће одувек је била само спекулација о најгорем сценарију. Досадашња поступања режима Моамера Гадафија дају повод веровању да би пораз побуњеничких снага у источној Либији био праћен веома оштрим третманом оних који су подигли оружје против режима, али не и одмаздом према широј популацији. Као пример прибегавања војној сили на основу претпоставке о најгорем сценарију у вези са оним шта би актуелни режим могао да учини, а уз очигледно недовољно промишљање онога што следи након почетне интервенције (да ли има потребе помињати и неки други скорашњи пример?), Сједињене Државе и остатак Запада упали су у замку коју су сами ископали.

За разлику од реторике Бушове администрације о томе шта би Садам Хусеин "могао" учинити са својим претпостављеним неконвенционалним оружјем, што је пре била продајна стратегија него аутентични покретач рата у Ираку, изгледа да је бар за неке у Обаминој администрацији који су расправљали о томе шта учинити у вези са буном захваћеном Либијом, хуманитарни мотив био искрен и веома важан. Али рабити морални императив ради фаворизовања једне стране у туђем грађанском рату води у још већу замку. Интервенциониста нужно постаје повезан са накнадним понашањем фаворизоване стране, а да притом не контролише то понашање. Ако та страна делује у супротности са нашим моралним принципима, како ћемо ми поступати да би остали доследни истима?

Историја нуди бројне примере сукоба у којима оно што би се на Западу сматрало неморалним понашањем, чак до нивоа злочина, није чинила само једна страна. И сада у вези са Либијом добијамо вести о [неделима у источном делу земље који контролишу побуњеници](#), при чему су жртве на неки начин биле повезане са режимом, чак и у тако ниском рангу као што је чувар затвора. Било је убистава извршених у стилу погубљења, са лешевима баченим у поља на периферији Бенгазија. Мето осталих напада су особе које су формално и отворено пребегле и стале

Морална замка интервенционизма

Пише: Пол Пилар

понедељак, 16 мај 2011 16:09

на страну побуњеника, али пошто су регистроване – по инструкцијама побуњеничких лидера – као званичници бившег режима, они и њихове породице ипак нису избегли да постану жртве насиља.

Оно што се дешава у Бенгазију је само тест за оно што би могло да се деси ако побуна успе и од владе контролисани источни део земље - са далеко више људи повезаних са режимом и погодних да постану мете освете - падне. Појединачно, неконтролисано, мржњом мотивисано насиље ће букнути на све стране, посебно с обзиром на дезорганизацију и недисциплину побуњеничког покрета чији самопроглашени лидери се и даље боре да уведу ред и контролу у делу земље који је режим већ изгубио. Да би био конзистентан са било којим моралним принципом који каже да треба урадити све што се може да би се спречило опште крвопролиће, Запад би морао да се много дубље укључи у наметање реда у пост-Гадафијевој Либији. Чињеница да би за такву ситуацију и сам Запад био делимично одговоран, још више наглашава ту моралну обавезу.

Морално исправни правац који се могао одабрати пре него што је све ово отпочело било би извршити што бољу процену свих могућих директних и индиректних ефеката на укупну суму људских патњи у случају сваког од могућих праваца деловања Запада. То је можда било теже - интелектуално, политички и емотивно - него рећи да се интервенише ради заустављања злочина који су били данима далеко од тога да се десе. Али би то био исправан начин.

Пол Р. Пилар је директор последипломских студија безбедности на универзитету Џорџтаун и бивши национални обавештајни официр за Блиски исток и Јужну Азију.

(Превод: НСПМ)